

levelének készséggel helyt szendőbe menő gázlángot adunk, azt tekintse gesztusnak: egy nemrég betelepült „idegen” városunk, az új otthona iránt megnyilvánuló ilyenfajta érdeklődését a kezdődő lokálpatriotizmus becsülendő jegyeinek értékeljük. Ami a ve-

Elcseréltek egy gyermekocsit

Amennyire jó rá gondolni, hogyan érezték magukat az apukákkal a társadalmi munkán a parkban játszódozó gyerekek, olyan szívfejtő elgondolni, hogyan esett annak az anyukának — aki április 7-én gyógytornán volt a 3 éves mozgásképtelen kisgyermekével —, hogy a *gyógytorna véget ért, nem talála a kicsi gyermekocsiját*. Mint írják, elcserélték. Talán egyszerű lenne jobb híján annyival is elintézni a dolgot, hogy kocsit helyett kocsit kaptak, csak éppen nem mindegy, hogy egy életkorához képest teljesen fejlett, ám mozgásában erősen korlátozott gyermeket milyen kocsiban tolnak. Bizonyára ennek a kicsinek csak az a kocsija

megfelelő. Ennek híján pedig még sétáltatni sem tudja vinni az édesanyja. Idejénél — ugyanolyan jelentéssel bír, mint a többet iszunk, dohányzunk a kellelténél megállapítás. És hogyan eszünk? Időhiányra, rohanó életre hivatkozva leszaladunk egy bisztróba, étterembe, és kérünk „ami van”. Van-e táplálkozásbiológiai szempontunk, netán szemléletünk is? Hát — nem sok! Az embereket meg kellene tanítani korszerűen és egészségesen táplálkozni, de az embereknek meg kellene tanulniuk megtervezni a táplálkozásukat is! Tudatosan kell, kellene az élelmiszereinket megvásárolni. Ismerni kellene, hogy melyik élelmiszer milyen és miért hasznos táplálkozásélettani szempontból. Mennyi vitamint, ásványi anyagot, tápanyagot tartalmaz. Célszerűen kellene kiválasztani a nyersanyagokat, nagyobb gondot fordítani a „kímélő” ételkészítési eljárásokra, hogy minél több tápanyagot, vitamint tudjunk megőrizni. Ismernünk kellene minden készítmény úgynevezett valós biológiai értékét.

Az elmúlt héten beérkezett leveleket értékelve végre megnyugvással vettük tudomásul, hogy a közelmúlt hosszú ideig „örökzöld” témának számító fűtés gondjai már nem szerepelnek a hozzánk írott levelekben. Annál is inkább jólesik ez, mert már rosszindulatú elfogultsággal is megvádoltak bennünket, amiért nem dobtuk papírkosárba a panaszkodó lakók leveleit. Azt hiszem, sokunk megnyugvására szolgál, hogy az ezzel kapcsolatos háborgósktól megkímélhetjük magunkat és egymást. Fogalmazhattunk volna persze rövidebben is: végre itt a tavasz! Fűt a Nap!

A jó idő beköszöntével a Postaláda levelei is színesedtek, s a korábbiaktól eltérően még kevésbé egységes összefüggést mutatnak. De ez így is van rendjén, elvège a tavasz a színek évszaka. Igazi tavaszi témával ismerkedtünk meg az első levél kedves soraiból, melyet *Balla Ferenc*, a Műszaki Anyag- és Gépkereskedelmi Vállalat délmagyarországi alközpontjának szocialista brigádvezetőjétől kaptunk.

Társadalmi munka a gyerekekért — gyerekekkel

Arról már sokszor olvastunk és adtunk hírt a Postaláda hasábjain, hogy egy üzem, vállalat, vagy intézmény kollektívája, szocialista brigádja társadalmi munkában segítene valamilyen várospolitikai feladat megoldásában. Ezekben a tudósításokban általában számmal, adatokkal illusztrálva olyan beszámoló jelenik meg, amely azt adja hírül, hogyan álltak helyt. Alighanem első az ilyenfajta tudósítások sorában a MAGEV Marketing szocialista brigádjától kapott levél, amelyből azt tudjuk meg, hogy a társadalmi munkán nemcsak az apukák, hanem családtagjaik is részt vettek, nem is akárhogyan. No, persze a csemeték nem fogtak lapotot, ástot, hanem játszottak közvetlenül az apukák mellett. S hogy a

felnöttek körül lábatlankodó gyereksereg nem zavarta a munkát, ez annak köszönhető, hogy alkalmasabb helyet aligha választhattak volna: a *szegedi vídám-parkban voltak társadalmi munkán*.

Mint írják: „A május elseji nyitás érdekében a Marketing és az Egő arany szocialista brigád április 11-én, szombaton reggel álltunk egymásnak roszvét a ligeti repülő presszónán, s a park területén késő délutánig ásóra, lapátra kapva segítkeztünk. A földmunkákban, tereprendezésben és a vendégek pihenését szolgáló padok áthelyezésében.”

A brigádok munkáját a park vezetői megköszönték, de alighanem a legnagyobb elismerés a nyílászor felhasználo gyerekszívaly lesz.

Undorító Ballagító

Oláh Mihály, Szeged, Balagító sor 1. szám alatt lakó olvasónk a környék lakói nevében fogott tollat, s szóvá teszi, amit egyébként minden Szegedre érkező vonatutas maga is láthat, hogy mennyire *illuzióromboló tájkép fogadja az ott elhaladókat a Ballagító sori nyílt csatorna mentén*. Mint olvasónk írja, tudomás szerinti már évtizedek óta beszélnek az undorító látványt nyújtó véres, szennyes, büzös vizet szállító csatorna megszüntetéséről, illetve tisztításáról. Igaz, hogy nem

kellemes látvány a Szegedre érkező idegeneknek, s még kevésbé az idegenforgalmi, vendégfogadó érdekesség, azzal pedig vitakozni sem tudunk, hogy aki ugyanezt nem vonatból látja, hanem a víz szelétől pár méterre él, testközelből tapasztalhatja, azon a helyen, hogy a környezetvédelem csak szólam. S különösen akkor, ha — mint levelemből kiderül — nem szivatják a vizet rendszeresen, *gyakran kizlep a medréből, előtve a vasúti töltés melletti kis erdősávot is*.

Szeged fényei és egyébek

Hogy mi fogadja az idegent, ami nem túl szívdertő, arról az ímént írtunk. Egy másik, ám sokkal kedvesebb és kellemesebb, látványt nem mindennapi jelenségről viszont *dr. Bottka Sándor* (Szeged, Rigó u. 27/B.) ad hírt. No, nem annyira a felfedezés erejével, mint inkább népgazdasági energiatakarékoságtól fűtött gondolatokkal. Nevezetesen az este messzire világító *algódi gázfáklyákról* ír. „Nemrégiben kerültünk Szegedre, s föltűnt nekünk is az Algyó határában lobogó gázfáklyák szépsége. Mennyi energia megy itt szendőbe! Úgy tudom, biztonsági szempontból kellett ezeket a fáklyákat, de felvetődik bennem a kérdés, vajon nem lehetne valamilyen módon mégis hasznosítani őket egy föléjük illeszkedő vízkazánal, hogy meleg vizet szolgáltatnak.”

Ezután olvasónk egy másik javaslattal is előáll, mégpedig, hogy az Alsóváros, Felsőváros, Móraváros mintájára vajon miért nem nevezik a *Petőfitelepet* *Petőfivárosnak*, holott szerinte a kiépült település megérdemelne a város elnevezést is. Bizonyára olvasónk sem gondol elképzelései azonna-

ly és maradéktalan megvalósítására, s az is könnyen kiolvasható soraiból, nem szakember. Ám, hogy

De volt az erdő az ember élékamrája, rejtkehelye... majd az ipar kiszolgálója. Esztétika és hasznosság, összefüggő, összefonódó szempontok, melyek koronként közelednek, majd távolodnak.

Téglás Ercsei József: Utazások nemes Torda vármegye nevezetes járásában. Nemzeti Társalkodó 1836. — reformkori könyvében bukkantam a címben is szereplő „erdőtetés” szóra. Ma már ebben a formájában nem használatos, erdőtetés azaz erdőművelés. Átalakuló szavak, jelentések és átalakuló er-

Válaszol az illetékes

A közelmúltban több levelet kaptunk az Északi városrészt gyermekorvosi rendelőellátásával kapcsolatban, s a levélírók kifogásolták, hogy egy új rendelő belépésével számukra előnytelenné megváltozott az eddigi rendszer. *Dr. Dux Ernő*, a Szeged megyei városi tanács Gyermekorvosi Rendelőintézet csoportvezető főorvosa meleghangú levélben válaszolt — nem is nekünk, hanem közvetlenül a legérzékenyebb panaszosnak, s a levél másolatát küldte el *dr. Román Ferenc* igazgatóhelyettes válaszával együtt. Szó szerint közöljük, nemcsak a tartalma, hanem a hangvétele miatt is. *Valahogy így kell olyan kérdés-*

ben is magyarázatot adni, amelyben pillanatnyilag nem az elvárt megoldást tudják kínálni. Elnököm sok választól, nem „kioszt”, hanem megértést kér. És ez különb-ség!

„Tisztelet Asszonyom! Levelére sietek válaszolni, megértve az abban foglalt probléma sürgőségét. Sajnálatosan, a rendelők építése nem párhuzamosan történik a lakások átadásával, mint ahogyan Ön is észlelte az Északi városrészt rendelőjével kapcsolatban is. A 320-as épületben működő rendelő, ahova Önök ezideig jártak, felnőtt betegek ellátását szolgálja és csak ideiglenesen kaptuk meg gyermekellátás céljára.

Táplálkozásstervezés

Gazdaságilag fejlett országokban a táplálkozás már nemcsak az éhségérzés csökkentését szolgálja, nemcsak energiaevitelként jelent, hanem — élvezet is! Az ételek túlzott fogyasztásával az étkezés káros szenvedéllyé válik. Az étel is — az alkohollal a dohányzás és egyéb narkotikumok szintjére süllyedt le. A többet eszünk a kellelténél — ugyanolyan jelentéssel bír, mint a többet iszunk, dohányzunk a kellelténél megállapítás.

„korszerű” és „egészséges”. Mert így reklámozza a kereskedelem. Többet kellene foglalkozniuk a családoknak a korszerű táplálkozással összefüggő kérdésekkel is. A kivánt élelmiszereket tervszerűen kell, kellene összeválogatni az egyes háztartások, családtagok energia- és tápanyagszükségleteiket illetően. A „bevásárlást” kellene a korszerű táplálkozás ismeretében jól megtervezni. Táplálkozásstervezés? Mit is jelent ez a megnevezés? Azt, hogy táplálkozásunkat a biológiai szükségleteinknek, a valóságos egyéni igényeknek és körülményeinknek megfelelően tervezzük meg, és nem engedünk a reklám-fogásoknak, melyek sok esetben csak pazarlásra csábítanak a bőséges élelmiszer-kínálatokkal. Táplálkozásstervezés? Igen! Táplálkozásműveltséget, táplálkozás-intelligenciát is jelent, táplálkozásstervezést. Az egyének elmélyültebb és sokrétűbb tanulmányozását is jelenti a korszerű táplálkozással összefüggő kérdéseknek, az egészségünk és zsebünk javára. Igen, a zsebünk javára is. Ha ismernék a táplálékok reális biológiai értékét, gazdaságosabban, tehát olcsóbban is tudnánk nagyobb biológiai értékű anyagokat vásárolni. Nem a divatot és a reklámtól követve, hanem tudományosan az értéket keresve. Táplálkozásstervezés? Tudományosan való táplálkozás. Ha van a tudományunk ága, melynek gyakorlati haszna van, az a táplálkozástudomány! **dr. Veress Sándor**

„Tudatosan kell, kellene az élelmiszereinket megvásárolni. Ismerni kellene, hogy melyik élelmiszer milyen és miért hasznos táplálkozásélettani szempontból. Mennyi vitamint, ásványi anyagot, tápanyagot tartalmaz. Célszerűen kellene kiválasztani a nyersanyagokat, nagyobb gondot fordítani a „kímélő” ételkészítési eljárásokra, hogy minél több tápanyagot, vitamint tudjunk megőrizni. Ismernünk kellene minden készítmény úgynevezett valós biológiai értékét.

Valljuk be, hogy egy-egy élelmiszer tápértékét eléggé felületesen ismerjük, és nem reálisán! Hiszen ma már minden élelmiszer „tápláló”, valamint

A 138-as épületben átadott rendelő hosszú halasztások és sok sürgetés után készült el. Mikorra megkaptuk a két körzeti gyermekgyógyász szakorvos munkahelyeként alkalmas új rendelőt, felépült a Rókusi I. és II. ütem. Az itt lakó gyermekeknek is szükségük van orvosi ellátásra és rendelőre. A Kossuth Lajos sugárút 31/B. szám alatti és a jelenleg átadott rendelő jöhet csak szóba ellátásuk szempontjából. Mivel a Rókusi II. ütem lakóinak egyedül megközelíthető rendelő a 138-as épületben működő, ezeket a betegeket oda kellett irányítani. Mivel ugyancsak itt történik az ellátása az Északi városrészt gyermekeinek is, ez a létszámny nem volt elegendő nagyságú ekkora lakosság ellátására. Ezért kényszerültünk az Északi városrésztnek azon részét, ami az autóbussmegállóhoz közel van, két autóbussmegállónyi távolságra a Kossuth Lajos sugárút 31/B. épületében működő rendelőbe irányítat-

ni. Belátva, hogy ez a rendelkezés az itt lakó egyéneknek nem előnyös, de fenntartva azt, hogy így még közelebbi rendelőbe jutnak, mint a Rókusi II. (a rózsaszín épületek és a rózsaszínnel díszített házak) ütem lakosai, mivel Rókusi felé semmilyen közlekedés sincsen, egy egész városrészt kellene beteg gyermekkel körülgyalogolniuk vagy utazniuk négy autóbussmegállónyi távolságot.

Tudjuk, hogy a legjobb megoldás az lenne, hogy egy új rendelőt kapnának a Rókusi városrészt ellátására, de erre pillanatnyilag nincs lehetőség. Amikor Önök új lakást kaptak egy másik rendelőbe (Acél utca) kellett járniuk, akkor ez az addig ott ellátottak részére jelentett előnytelen változást. Városunk fejlődése kisebb kellemetlenségekkel is együtt jár. Mindenkör megértést és türelmet kell kérjünk a kedves szülöktől, mert csak megadott személyi, tárgyi és létesítményi feltételek mellett végezhetjük munkánkat. Ígérjük, hogy amint lehetőség nyílik a Rókusi II. ütem lakosainak a jelenlegi elterő módon való ellátására, megszüntetjük az Önök részére sérelmes intézkedést.”

A Szegedről Algyőre induló egyik buszjárattal kapcsolatban közöltünk a közelmúltban észrevételt, részben a zsúfoltságáról, részben pedig a személyzet dicsérendő magatartásáról. *Balogh Imre*, a Volán 10. sz. Vállalat üzemigazgatója adott választ.

„Megállapítottuk, hogy az Algyőre 19 óra 20 perckor induló menetrend szerinti autóbusszáraton a kisebb befogadóképességű autóbuss indítása miatt esetenként túlszűfolttség adódott. Ennek megszüntetése érdekében a kulturált utazás biztosítására megtettük a szükséges intézkedéseket és a megjelölt időpontban nagyobb befogadóképességű autóbusszt állítottunk be. Közönettel vettük az erről szóló írás további részében foglalt kedvező véleményét a Szeged-Algyő menetrend szerinti forgalommal kapcsolatban, az itt feladatot ellátó dolgozóink nevében is.”

Összeállította: **Igriczi Zsigmond**

Erdőtelepítés, parkerdő, erdő

dők! Mert az erdőhöz sokféleképpen lehet közelíteni. Az erdő és a környező táj éghajlatának, mezőgazdaságának kapcsolatával, az erdőállomány és hazánk faszükségletek kérdésével stb. — ezek a szakemberek problémái. De mit adhat ma az erdő a sok-sok, nem szakembernek? Mértani szépséget, erőtözsönget és mélyebb önismertetet? Mindezeket és még ezernyi színt, illatot és élményt. Erdőtetés szavunk kikopott nyelvünkől, de új képződmények is születnek. Ilyen szavunk a „parkerdő”. Park vagy erdő? Parkerdő vagy erdő? Vadon vagy sétálóhely? Tudom, sarkított kérdések és megfogalmazás, de élő problémáról szólok, igaz, hogy hazánkban ma már nincsenek érintetlen őserdők. Igaz, hogy rendszeres erdőgazdálkodás folyik az egész országban. Igaz, hogy szükség van az erdőben autóparkolókra, esőbedőlőkre, szalonasütőkre és szeméttartókra. Igaz, hogy az urbanizáció egyre távolabbi zöldterületekhez nyújtja ki csápjait. Tudom, hogy

pontatlan az erdő és parkerdő közötti vagy-vagy kötöszó. Sokkal helyesebb az „is”, „nemcsak”. Nemcsak parkerdő, erdő is! Igen, ez így volna jó, így ölelkezne a múlt és a jelen, a szépség és hasznosság! Fontos, hogy az erdőgazdálkodás ne csak parkosítson, de erdősítsen is. Kevesebb legyen a mesterséges beavatkozás és több erőfeszítés szüllessen a természetes állapot megőrzésére. Az erdőtelepítés az őshonos, eredeti erdőtakaró visszaállítására irányuljon. Maradjon meg az erdőhöz tartozó aljnövényzet, az ősi flora és ősi fauna. A kozmetikázott, kielcomázott parkerdő mellett szüllessenek ma is ültetett igazi erdők. Szakemberek, erdészek minderről tudományosabb formában is tudnak szólni, de én az erdő védelmében csak a szépség és a múlt, jelen és a jövő harmóniája érdekében szóltam. A korszerű erdőgazdálkodás, az „erdőtés” mellett a parkerdő mellett ne mondjon le az igazi erdők fenntartásáról és telepítéséről. Egyre kevesebb legyen a magányos cédrus és több a kerek erdő... több a legénye... és legyen hol „A fából faragott királyfi” hőségének megküzdnie, ma és holnap is.

Csizmázia György